
Stanovisko analytické skupiny think-tanku UK Vzdělávání21 k aktuální situaci ve školství

Univerzita Karlova
Ovocný trh 5, Praha 1, 116 36
www.cuni.cz

Praha 16. listopadu 2020 – Analytická skupina think-tanku Univerzity Karlovy Vzdělávání21 (AS TT V21) přijala na svém online zasedání 6. listopadu 2020 řadu závěrů a doporučení k aktuální situaci ve školství. Patří mezi ně důraz na lepší práci s daty, podpora vytvoření komplexního screeningového systému u žáků či upozornění na potřebu sociálního kontaktu učitelů s žáky i žáky mezi sebou.

Závěry jednání analytické skupiny think-tanku Vzdělávání21:

1) AS TT V21 konstatuje, že zásadním problémem, který brzdí debatu o otevírání škol a obecně jakoukoli debatu o zdravotních a epidemických rizicích SARS-CoV-2 v kontextu škol, je nedostatečné využívání existujících dat ÚZIS a KHS a absence některých klíčových informací. Konkrétně je třeba, aby relevantním týmům na MZ ČR a MŠMT bylo umožněno pracovat s daty, jako jsou:

- vývoj denního či týdenního poměru počtu osob s nově prokázanou nákazou SARS-CoV-2 a celkového počtu provedených testů pro věkové skupiny dětí z MŠ (věk 3-6), žáků 1. stupně (věk 7-11), 2. stupně (věk 12-15), 3. stupně (věk 16-19), případně i rodičů (cca věk 30-50);
- anonymizovaný popis školních klastrů (tedy když nákaza pravděpodobně proběhla v rámci školy);
- pravděpodobné místo nákazy u dětí a žáků (školní zařízení vs. jinde); zvlášť pro věkové skupiny MŠ, 1. stupeň, 2. stupeň, 3. stupeň;
- pravděpodobné místo nákazy u učitelů (školní zařízení vs. jinde), včetně informace o stupni, na kterém učitel vyučuje;
- vývoj počtu karantén na školách (třídy, části tříd, učitelský sbor);
- informace o tom, kdy je v rodinách primárním pravděpodobným zdrojem nákazy rodič versus dítě/žák; zvlášť pro věkové skupiny MŠ, 1. stupeň, 2. stupeň, 3. stupeň; včetně vývoje tohoto poměru v čase.

Jedná se o data za uplynulé období i budoucí období. Tam, kde data chybí, je třeba v maximální možné míře usilovat o urychlené zahájení sběru těchto dat, protože onemocnění COVID-19 během zimy nezmizí.

2) AS TT V21 konstatuje, že vytvoření komplexního screeningového systému na SARS-CoV-2 u populace žáků by mohlo umožnit i za zhoršené epidemické situace otevřít v omezeném režimu některé stupně škol či některé ročníky. Proto AS TT V21:

- podporuje myšlenku nastavit a zrealizovat pravidelný screening žáků třetího stupně (věk cca 16-19) a jejich učitelů pomocí antigenních testů,
- navrhuje prozkoumat možnost pravidelného screeningu mladších žáků, učitelů dalších stupňů a dalších zaměstnanců škol a školských zařízení, i za pomoci dalších typů testů.

AS TT V21 zdůrazňuje, že se jedná o screeningové testování, nikoli diagnostické testování; cílem je snížit počet osob nakažených SARS-CoV-2, které se do škol budou dostávat, nikoli identifikovat všechny tyto osoby. AS TT V21 si je vědoma značných finančních nákladů a logistických problémů, které s sebou screeningový systém nese, konstatuje ale, že tyto náklady a problémy je třeba porovnávat s celkovými ekonomickými a sociálními ztrátami, které způsobí dlouhodobé uzavření škol nebo některých stupňů.

3) AS TT V21 upozorňuje, že i za zhoršené epidemické situace je třeba co nejdříve navrhnout a umožnit takové formy práce a dobrovolného setkávání, které budou z epidemického hlediska co nejméně rizikové, ale zároveň umožní sociální kontakt učitelů s žáky i žáků mezi sebou. Jedná se např. o setkávání v malých skupinách venku, kdy lze dodržovat

bezpečné vzdálenosti (výlety, sport, kreativní činnosti, málo kontaktní hry typu schovávaná apod.). V případě sociálně znevýhodněných dětí jde i o osobní konzultace individuální či v malých skupinách. Další možností jsou dobrovolné školy v přírodě či tábory se screeningovým testem na vstup; při tom lze využít potenciálu středisek volného času.

Think-tank Univerzity Karlovy „Vzdělávání21“

Jedná se o odbornou platformu univerzity, jejímž cílem je systematicky zlepšovat vzdělávací soustavu a posilovat moderní pedagogické přístupy a metody, včetně kultivace veřejné debaty o tématech školství. Členy think-tanku jsou přední odborníci z akademické oblasti i praxe, kteří se dlouhodobě věnují zlepšování oblasti školství. Více informací o think-tanku najdete na webu www.vzdelavani21.cz.

Univerzita Karlova

Univerzita Karlova byla založena v roce 1348 a patří mezi nejstarší světové univerzity. V současnosti má 17 fakult (14 v Praze, 2 v Hradci Králové a 1 v Plzni), 4 vysokoškolské ústavy, 5 dalších pracovišť pro vzdělávací, vědeckou, výzkumnou, vývojovou a další tvůrčí činnost a pracoviště pro poskytování informačních služeb, 5 celouniverzitních účelových zařízení a rektorát jako výkonné pracoviště řízení UK. Univerzita je nejvýkonnější vědeckou institucí v ČR, jak ukazuje např. hodnocení vědeckých výstupů Radou pro výzkum, vývoj a inovace.

Univerzita má přes 8000 zaměstnanců, z toho více než 4600 akademických a vědeckých pracovníků. Na UK studuje více než 48 000 studentů, což je zhruba jedna šestina všech studentů v ČR, kteří studují ve více než 300 akreditovaných studijních programech s více než 600 studijními obory. Univerzitu ročně absolvuje zhruba 8000 studentů. Univerzita Karlova patří mezi pět evropských univerzit, které se těší největšímu zájmu zahraničních studentů v rámci programu Erasmus. Absolventi UK vykazují dlouhodobě nejnižší míru nezaměstnanosti mezi veřejnými vysokými školami. Finanční ohodnocení absolventů UK na trhu práce patří k nejvyšším. Od roku 2018 je členem prestižní mezinárodní univerzitní aliance 4EU+.